

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse täiendamise seadus (ohjeldusmeetmete rakendamine)

§ 1. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seadust täiendatakse §-dega 3³–3⁷ järgmises sõnastuses:

„§ 3³. Ohjeldusmeetmete rakendamine

(1) Tervishoiuteenuse osutaja võib vältimatu abi, kiirabi, statsionaarse eriarstiabi ja statsionaarse õendusabi osutamisel rakendada patsiendi suhtes ohjeldusmeetmeid, kui patsient pole psüühikahäirest või kehalisest haigusest tingitud tervises seisundi tõttu otsusevõimeline ja seetõttu on tekkinud otsene oht tema enda või teiste isikute elule või tervisele ning muud vahendid ohu kõrvaldamiseks, sealhulgas vestlus, veenmine ja suuline rahustamine, ei ole osutunud küllaldaseks.

(2) Ohjeldamiseks võib kasutada järgmisi meetmeid:

1) füüsiline ohjeldamine – patsiendi kinnihoidmine füüsilise jõu abil eesmärgiga piirata tema liikumist ja liigutuste ulatust;

2) ohjeldamine ravimite abil – patsiendile rahunussümptomite leevendamiseks ravimite manustamine;

(3) mehaaniline ohjeldamine – selleks spetsiaalselt ette nähtud mehaaniliste vahendite kasutamine eesmärgiga piirata patsiendi liikumist ja liigutuste ulatust. Mehaanilist ohjeldamist võib rakendada jälgimisruumis. Mehaanilise ohjeldamise ajal peab olema tagatud, et ohjeldatav ei ole teiste patsientide nägemisulatuses.

(3) Ohjeldusmeetmeid võib rakendada arsti otsuse alusel. Vältimatu vajaduse korral võib füüsilise või mehaanilise ohjeldamise alustamise otsustada õde, informeerides ohjeldusmeetme rakendamisest viivitamata arsti, kes otsustab meetme rakendamise jätkamise vajaduse.

(4) Patsiendi suhtes rakendatav ohjeldusmeetme peab olema tekkinud otsese ohuga proportsionaalne ning võimalikult vähe riivama patsiendi õigusi ja vabadusi. Ohu möödumisel lõpetatakse ohjeldusmeetme rakendamine viivitamata.

(5) Tervishoiutöötaja selgitab patsiendile ohjeldusmeetme rakendamise põhjuseid ja konkreetseid tegevusi, mida ohjeldusmeetme rakendamisel kasutatakse.

(6) Patsiendi ravi ei tohi ohjeldusmeetme rakendamise ajal katkeda.

§ 3⁴. Ohjeldusmeetme rakendamise jälgimine

(1) Patsient, kelle suhtes ohjeldusmeetmet rakendatakse, peab olema tervishoiutöötaja pideva järelevalve all.

(2) Arst või vältimatu vajaduse korral õde peab kontrollima selle patsiendi seisundit, kelle suhtes on ohjeldusmeetmet rakendatud, ja hindama ohjeldusmeetme rakendamise vajadust vastavalt patsiendi seisundile kuni meetme rakendamise lõpetamiseni. Patsiendi jälgimine ohjeldusmeetme rakendamise ajal ja ohjeldusmeetme jätkamise vajadus dokumenteeritakse.

(3) Ohjeldusmeetmete rakendamise jälgimise sageduse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 3⁵. Ohjeldusmeetme rakendamise dokumenteerimine

(1) Tervishoiuteenuse osutaja dokumenteerib ohjeldusmeetme rakendamise kohas ja viisil, mis võimaldab anda kiire ja üldistatud ülevaate tervishoiuteenuse osutaja rakendatud ohjeldusmeetmete kohta.

(2) Patsiendil on õigus teha omapoolseid märkusi tema suhtes ohjeldusmeetme rakendamise kohta. Patsiendi kirjalikud märkused ohjeldusmeetme rakendamise kohta lisatakse ravidokumentide juurde. Patsiendil on õigus saada väljavõtte andmetest ohjeldusmeetmete rakendamise kohta.

§ 3⁶. Ohjeldusmeetme rakendamise järgne vestlus

(1) Pärast patsiendi suhtes ohjeldusmeetme rakendamise lõpetamist viib tervishoiuteenuse osutaja temaga esimesel võimalusel läbi vestluse eesmärgiga vältida ohjeldusmeetme rakendamist tulevikus ja teavitada patsienti tema õigustest seoses ohjeldusmeetme rakendamisega.

(2) Ohjeldusmeetme rakendamise järgse vestluse läbiviimise ning ohjeldusmeetme rakendamise kohta patsiendile selgituste andmise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 3⁷. Ohjeldusmeetme rakendamisest teavitamine

(1) Otsusevõimetu patsiendi seaduslikku esindajat või tema puudumise korral patsiendi omakseid teavitatakse ohjeldusmeetme rakendamisest esimesel võimalusel. Omasteks loetakse patsiendi abikaasat, registreeritud elukaaslast, vanemaid, lapsi, õdesid ja vendi. Omasteks võib lugeda ka muid patsiendile lähedasi isikuid, kui see tuleneb patsiendi elukorraldusest.

(2) Tervishoiuteenuse osutaja on kohustatud viivitamata teavitama Terviseametit igast juhtumist, mille korral ohjeldusmeetme rakendamine kestab rohkem kui 24 tundi järjest.

(3) Terviseametile ohjeldusmeetmete rakendamisest teavitamise korra ja esitatavate andmete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 1. juulil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025. a

Algatab Vabariigi Valitsus 2025. a